



# Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

---

Warszawa, 04 lutego 2026 r.  
Znak sprawy: DWM.ww.058.2.2026

Pan  
Włodzimierz Czarzasty  
Marszałek Sejmu RP

**Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 14591 z 14 stycznia 2026 r.**

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję poniżej odpowiedź na interpelację poseła na Sejm RP Teresy Wilk nr 14591 z 14 stycznia 2026 r.

Pytanie nr 1: „*Jakie zagrożenia dla polskiej racji stanu widzi rząd RP w obecnym kształcie umowy Mercosur?*”

**Odpowiedź:** Rząd RP sprzeciwia się umowie UE z krajami Mercosur<sup>1</sup> z uwagi na identyfikowane zagrożenia dla sektora rolnego. Chodzi przede wszystkim o zagrożenia pośrednie w postaci ryzyka wypierania przez import z krajów Mercosur polskiego eksportu z rynków innych państw członkowskich UE (głównie Europy Zachodniej oraz Południowej). Zagrożenie to dotyczy przede wszystkim sektora mięsa drobiowego oraz mięsa wołowego, w których naszym zdaniem wielkości kontyngentów taryfowych przyznanych państwom Mercosur są zbyt wysokie<sup>2</sup>. Z uwagi na m.in. dotychczasowe niewielkie obroty w tym asortymencie, odległość oraz związane z nią koszty transportu ryzyko wzrostu ich bezpośredniego przywozu do Polski jest mniejsze. Pewne ryzyka pośrednie związane ze zmniejszonym popytem na polskie produkty na rynku UE mogą dotyczyć również czosnku, etanolu i miodu. Z uwagi na już istotny przywóz do Polski oraz UE z krajów Mercosur tytoniu nieprzetworzonego jako zagrożenie bezpośrednie

---

<sup>1</sup> Umowa UE-Mercosur rozumiana jako umowa przejściowa w sprawie handlu (ITA) oraz całościowa umowa o partnerstwie (EMPA). Rząd RP sprzeciwiał się podziałowi umowy na dwa instrumenty.

<sup>2</sup> W przypadku mięsa drobiowego chodzi o dwa bezcłowe kontyngenty w łącznej docelowej wysokości 180 tys. ton, a w przypadku mięsa wołowego o dwa kontyngenty w łącznej docelowej wysokości 99 tys. ton z obniżoną stawką celną na poziomie 7,5%.

traktujemy przewidzianą w ramach umowy liberalizację importu tego produktu, która polega na eliminacji ceł (bez ograniczeń kwotowych) w okresie czteroletnim.

Wydaje się, że w odniesieniu do pozostałych sektorów objętych liberalizacją w ramach umowy ryzyko bezpośredniego zagrożenia wzrostem importu do Polski jest mniejsze niż wskazane wyżej, choć oczywiście niewykluczone.

W sektorze cukru przewidziana umową liberalizacja dotyczy tylko surowego cukru trzcinowego do rafinacji (cukier biały rafinowany jest wyłączonej z liberalizacji). Ma ona polegać na ustanowieniu nowego, bezcłowego kontyngentu taryfowego w wysokości 10 tys. ton dla Paragwaju oraz na zniesieniu cła dla części (180 tys. ton) z obecnie już alokowanej w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO) kwoty taryfowej dla Brazylii. W odniesieniu do kontyngentu taryfowego na mięso wieprzowe w docelowej wysokości 25 tys. ton - obecnie, z uwagi na unijne zasady związane z bezpieczeństwem żywności, mięso wieprzowe z krajów Mercosur nie jest dopuszczone na rynek UE, a więc koncesje w tym zakresie nie mają obecnie praktycznego znaczenia. W sektorze zbóż umowa nie powinna mieć znaczącego negatywnego wpływu. Pszenica (z wyłączeniem nasion do siewu) jest wyłączonej z liberalizacji. Stawka celna UE w imporcie kukurydzy ze wszystkich krajów świata (poza Rosją i Białorusią) wynosi obecnie 0%, więc w tym przypadku umowa nie zmieni warunków handlu. W przypadku żyta, jęczmienia i owsa umowa przewiduje stopniową redukcję stawki celnej w kolejnych latach po wejściu w życie umowy aż do jej całkowitego zniesienia po 7 latach (w przypadku ziaren owsa do siewu po 10 latach). Import zbóż z Mercosur do UE zdominowany jest przez kukurydżę oraz ryż, które reprezentowały odpowiednio 63% i 36% wartości zbóż przywiezionych z krajów Mercosur w 2024 r. Jako niewielkie oceniamy prawdopodobieństwo wzrostu przywozu soi i śruty sojowej na skutek liberalizacji przewidzianej umową, ponieważ już obecnie ten przywóz realizowany jest po zerowej stawce celnej, nie tylko z krajów Mercosur, ale również z innych kierunków (z wyłączeniem Rosji i Białorusi). Polska jest dużym importerem netto, w szczególności z krajów Mercosur, śruty sojowej wykorzystywanej do produkcji pasz.

Jednym z powodów sprzeciwu Rządu RP wobec umowy UE-Mercosur jest także problem braku obowiązku stosowania przez producentów z krajów Mercosur takich samych standardów produkcji jak obowiązujące w UE, o czym wspomina Pani Poseł w treści interpelacji. Na podstawie umowy kraje Mercosur zobowiązały się natomiast do przestrzegania Porozumienia Paryskiego w sprawie zmian klimatu, a UE zastrzegła sobie

prawo do wycofania koncesji w przypadku nieprzestrzegania przez kraje Mercosur ww. zobowiązań.

Między innymi w odpowiedzi na postulaty zgłaszane przez Polskę i inne państwa członkowskie UE o podobnym stanowisku Komisja Europejska (KE) prowadzi obecnie analizy możliwości zmiany przepisów, aby standardy importowanych spoza UE produktów były w większym stopniu zgodne z przepisami UE dotyczącymi pestycydów i dobrostanu zwierząt. KE zapowiedziała też zwiększenie audytów dokonywanych na miejscu w państwach trzecich. Liczymy na sprawną realizację tych zapowiedzi.

Umowa UE-Mercosur nie zmienia nienegocjowalnej zasady, że produkty importowane z krajów trzecich, w tym z krajów Mercosur, muszą spełniać unijne wymogi bezpieczeństwa żywności (lub równoważne). Podlega to kontroli właściwych inspekcji i służb państw członkowskich UE. KE prowadzi też audyty dotyczące przestrzegania norm weterynaryjnych i fitosanitarnych na miejscu w krajach partnerskich. Import nie jest więc niekontrolowany.

Pytanie nr 2: „Czy przeprowadzono lub planuje się przeprowadzenie szczegółowej analizy skutków umowy dla polskiego rolnictwa i przemysłu spożywczego?”

**Odpowiedź:** Analizy dotyczące umowy UE-Mercosur oraz jej skutków dla polskiego sektora rolnego są prowadzone na bieżąco i będą kontynuowane. Analizy są przygotowywane również w odpowiedzi na wnioski przekazywane przez organy Sejmu i Senatu. Między innymi 22 stycznia 2026 r. przekazaliśmy do Podkomisji stałej do spraw monitoringu Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej i akcesji nowych państw do Unii Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem Ukrainy *Informację na temat możliwości i zagrożeń dla polskiego rolnictwa w związku z podpisaniem umowy UE-Mercosur* (w załączeniu). Podobne opracowanie zostało przekazane 26 stycznia 2026 r. dla Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Senatu RP.

Pytanie nr 3: „Jakie działania podejmie Rząd RP w celu ochrony polskich producentów rolnych przed negatywnymi skutkami liberalizacji handlu z państwami Mercosur?”

**Odpowiedź:** Informuję, że m.in. w odpowiedzi na dotychczasowe postulaty Polski zgłaszane na forum UE, niezależnie od naszego sprzeciwu wobec umowy UE-Mercosur, KE:

- przygotowała rozporządzenie Parlamentu Europejskiego (PE) i Rady ułatwiające wszczęcie i przyspieszenie procedury klauzuli ochronnej z umowy UE-Mercosur w

odniesieniu do towarów rolnych. Prace nad rozporządzeniem są obecnie finalizowane. W przypadku produktów określonych jako wrażliwe (są to produkty, w przypadku których umowa przewiduje kontyngenty taryfowe i dodatkowo cytrusy) rozporządzenie przyjmuje prostsze kryteria i krótsze procedury wszczęcia i nałożenia tymczasowych środków ochronnych. Wobec towarów wrażliwych przewidziany jest również dodatkowy monitoring. Chociaż niektóre postulaty zgłaszane w toku prac nad tym aktem prawnym nie zostały uwzględnione, to w sytuacji podpisania umowy UE-Mercosur, pomimo sprzeciwu Polski, przyjęcie tego rozporządzenia jest korzystne, gdyż upraszcza ono w pewnym zakresie procedurę oraz daje unijną podstawę prawną dla działań ochronnych wynikających z umowy,

- zapowiedziała utworzenie w ramach Wieloletnich Ram Finansowych (WRF) 2028-2034 funduszu (*Unity Safety Net*), z którego mogłyby być rekompensowane m.in. ewentualne straty związane z liberalizacją importu towarów rolnych, także w kontekście umowy UE-Mercosur. Mowa o 6,3 mld EUR. Dyskusja dot. WRF trwa. Niezależnie od dyskusji dot. funduszu *Unity Safety Net* skierowaliśmy do komisarza ds. rolnictwa i żywności Christophe Hansena pismo z postulatem utworzenia funduszu wyrównawczego, z którego finansowane miałyby być ewentualne straty producentów rolnych wynikające z umowy UE-Mercosur,
- zapowiedziała wspomniane w odpowiedzi na pytanie nr 1 wzmocnienie procedur kontrolnych w zakresie bezpieczeństwa żywności w imporcie z krajów trzecich oraz podjęcie prac nad większym dostosowaniem wymagań dotyczących produktów importowanych do wymogów produkcji UE w obszarze pestycydów i dobrostanu zwierząt.

Ponadto, biorąc pod uwagę obecną sytuację oraz wyzwania, z jakimi mierzy się sektor rolny, MRiRW podejmuje działania mające na celu utrzymanie stabilności rynków rolnych, wsparcie finansowe oraz ochronę interesów polskich producentów. W celu stabilizacji dochodów rolników realizowane są m.in.:

- dopłaty bezpośrednie i płatności obszarowe,
- instrumenty finansowe (kredyty preferencyjne i pożyczki),
- dopłaty do paliwa rolniczego i materiału siewnego,
- wsparcie inwestycji w gospodarstwach i przetwórstwie rolno-spożywczym,

- działania ograniczające presję importową (np. utrzymanie zakazu przywozu kukurydzy, pszenicy, rzepaku i nasion słonecznika wraz z niektórymi produktami ich przetwórstwa z Ukrainy<sup>3</sup>),
- wsparcie z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), które pozwoliło m.in. zwiększyć powierzchnie magazynowe zbóż, ograniczając konieczność sprzedaży plonów tuż po zbiorach.

MRiRW wspiera także tworzenie grup i organizacji producentów oraz rozwój spółdzielni rolniczych, wzmacniających siłę negocjacyjną rolników wobec pośredników i przetwórców.

Należy zaznaczyć, że środki wyjątkowe przewidziane w przepisach o wspólnej organizacji rynków rolnych na rynku unijnym, które mogą być uruchamiane przez KE w nadzwyczajnych sytuacjach rynkowych związanych np. z gwałtownym spadkiem cen na rynku albo pojawieniem się choroby, są ograniczone do konkretnej sytuacji na rynku i ograniczone w czasie wyłącznie do okresu wystąpienia zakłóceń na rynku. Państwa członkowskie, w tym Polska, nie mają kompetencji do ich samodzielnego uruchamiania.

W związku z tym, że ustanowienie środków wyjątkowych wynika z nadzwyczajnej sytuacji rynkowej (nie zaś np. bezpośrednio z faktu zawierania umów handlowych), MRiRW na bieżąco analizuje sytuację na poszczególnych rynkach rolnych i w razie potrzeby wnioskuje do KE o podjęcie określonych działań. W tym kontekście informuję, że w ostatnim czasie MRiRW skierowało do komisarza ds. rolnictwa i żywności Ch.

Hansena dwa pisma:

- z 19 grudnia 2025 r. dotyczące gwałtownego pogorszenia się warunków produkcji i warunków rynkowych w sektorze wieprzowiny, w którym zwróciliśmy się z wnioskiem o uruchomienie nadzwyczajnej pomocy przewidzianej w rozporządzeniu PE i Rady (UE) nr 1308/2013, w celu zrekompensowania poniesionych przez producentów trzody chlewnej strat,
- z 23 grudnia 2025 r. w sprawie konieczności podniesienia cen interwencyjnych w związku z trudną sytuacją na rynku zbóż i mleka. W piśmie podkreśliliśmy, że przy braku aktualizacji cen interwencyjnych, w praktyce nie funkcjonuje interwencja publiczna, która stanowi trzon siatki bezpieczeństwa chroniącej dochody rolników i

---

<sup>3</sup> Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 września 2023 r. w sprawie zakazu przywozu z Ukrainy produktów rolnych (Dz.U. 2023 poz. 1898). Zastrzeżenia co do zgodności tego rozporządzenia z zobowiązaniami międzynarodowymi zgłaszają KE oraz Ukraina.

stabilność rynków rolnych. Ponadto na posiedzeniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa 26 stycznia 2026 r., Polska poparła wniosek w sprawie uruchomienia pomocy w związku z kryzysem na europejskim rynku mleka oraz ponownie zwróciła uwagę na konieczność podniesienia cen interwencyjnych. Ceny te nie były zmieniane od wielu lat, a w międzyczasie bardzo istotnie wzrosły koszty produkcji.

Działania zmierzające do możliwie jak największego uwzględnienia w dalszej dyskusji dotyczącej umowy UE-Mercosur interesów polskiego sektora rolnego oraz działania mające na celu wsparcie tego sektora będą kontynuowane.

Pytanie nr 4: „Czy Polska rozważa możliwość sprzeciwienia się ratyfikacji umowy na forum, jeżeli nie zostaną spełnione kluczowe postulaty strony polskiej w oparciu o konkretne mechanizmy obrony interesów polskich rolników?”

**Odpowiedź:** Jak wskazałem w odpowiedzi na pytanie nr 1 Rząd RP niezmiennie sprzeciwia się umowie UE-Mercosur. Stanowisko to zostało potwierdzone najpierw uchwałą Rady Ministrów z 26 listopada 2024 r., a następnie w oficjalnie przyjętym przez Komitet do Spraw Europejskich stanowisku 16 października 2025 r. Zgodnie z przyjętym stanowiskiem Polska zagłosowała 9 stycznia 2026 r. na posiedzeniu Komitetu Stałych Przedstawicieli przeciwko decyzjom Rady UE w sprawie podpisania i zawarcia umowy UE-Mercosur w formie obu proponowanych instrumentów prawnych tj. tymczasowej umowy handlowej (ITA) oraz całościowej umowy o partnerstwie UE-Mercosur (EMPA). Również Francja, Austria, Węgry i Irlandia zagłosowały przeciwko. Belgia wstrzymała się od głosu. Pozostałe państwa członkowskie zagłosowały za umową. W rezultacie uzyskano wymaganą większość kwalifikowaną do przyjęcia ww. decyzji Rady, a 17 stycznia 2026 r. umowa została podpisana przez przedstawicieli instytucji UE oraz czterech krajów Mercosur.

Do ostatecznego zatwierdzenia umowy tymczasowej w sprawie handlu ITA nie jest wymagana ratyfikacja państw członkowskich UE. Wymagana jest natomiast zgoda PE. 21 stycznia 2026 r. PE poparł skierowanie obu umów (umowy przejściowej ITA i umowy o partnerstwie EMPA) z krajami Mercosur do Trybunału Sprawiedliwości UE (TSUE) celem zbadania ich zgodności z unijnymi traktatami. Procedura wyrażenia zgody przez PE została tym samym wstrzymana do momentu wydania orzeczenia przez TSUE (teoretycznie KE może jednak podjąć decyzję o tymczasowym stosowaniu umowy ITA, jeszcze przed ostateczną decyzją PE).

Umowa tymczasowa ITA ma obowiązywać do czasu wejścia w życie umowy EMPA. Aby całościowa umowa EMPA mogła być zatwierdzona potrzebna jest jej ratyfikacja w każdym państwie członkowskim UE, co w obecnych warunkach nie wydaje się możliwe.

Stanowisko Polski w przedmiocie ratyfikacji umowy EMPA zostanie wypracowane zgodnie z obowiązującymi przepisami przy wiodącej po stronie Rządu RP roli resortu rozwoju i technologii i resortu spraw zagranicznych oraz współpracującej roli MRiRW.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jacek Czerniak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Załączniki:

1. *Informacja MRiRW na temat możliwości i zagrożeń dla polskiego rolnictwa w związku z podpisaniem umowy UE-Mercosur* – dokument wystany 22.01.2026 r. na prośbę Podkomisji stałej do spraw monitoringu Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej i akcesji nowych państw do Unii Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem Ukrainy,
2. Załącznik do ww. *Informacji* – Wykaz kontyngentów taryfowych przewidzianych w umowie UE-Mercosur.

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.